

умовах формування та розвитку феодальної системи суспільства давньоруське законодавство мало виразно окреслений станово-класовий характер, а тому не могло бути об'єктивним та справедливим до всіх верств населення східнослов'янської держави і було своєрідним джерелом соціальних «образ» та «кривд».

Джерела

1. Бувовниц И. У. Общественно-политическая мысль Древней Руси (XI–XIV вв.). – М: Издательство Академии наук СССР, 1960. – 488с.

2. Древняя Русь: проблемы права и правовой идеологии: Сб. науч. трудов / Всесоюзный юридический институт, отв. ред. Швеков Г. В. – М.: ВЮЗИ, 1984. – 116 с.

3. Карасевич А. О., Лисенко Л. Г. Київська Русь: історія політичної думки та її джерела: Навчальний посіб. – К.: Науковий світ, 2002. – 215с.

4. Полонська-Василенко Н. Д. Історія України. – 3-тє. вид. – К.: Либідь, 1995. Т. 1: До середини XVII століття. – 1995. – 588 с.

5. Скиба В. Й., Горбатенко В. П., Туренко В. В. Вступ до політології. Експурс в історію правничо-політичної думки.; К.: Основи, 1996. – 717 с.

6. Толочко П. П. Київська Русь. – К.: Абрис, 1996. – 360 с.

Феномен політичної влади в сучасній Україні*

Олексій ШУБА,
доктор політичних наук, професор,
завідувач відділу
апарату Верховної Ради України

Проблема політичної влади постійно перебуває в центрі уваги зарубіжних та вітчизняних теоретиків. Проте ґрунтовних монографічних досліджень, у яких розкривався б увесь комплекс проблем, пов'язаних зі становленням та організацією влади, зокрема в Україні, бракує ще й досі. У цьому сенсі монографія Бориса Дем'яненка «Розвиток кратологічних знань в Україні», яка щойно вийшла друком, значною мірою заповнює наявну прогалину.

Ця монографічна робота має значну науково-теоретичну цінність. У ній усебічно аналізуються теоретико-методологічні засади дослідження феномену влади взагалі, а також сутність політичної влади та особливості

її здійснення в незалежній Українській державі. Одним із переконливих свідчень високого науково-теоретичного рівня монографії є небезуспішні спроби її автора вдосконалити понятійно-категоріальний апарат досліджуваної проблематики, визначити та уточнити такі базові категорії, як «влада», «державна влада», «політична влада» тощо. Оскільки «влада» є одним із ключових понять політичної науки, увага автора зосереджується саме на політичних аспектах цієї проблеми.

У дослідженні послідовно з'ясовується низка інших важливих науково-теоретичних питань, серед яких – загальні та спеціальні функції влади в умовах політичних систем різних типів, особливості здійснення державної влади в країнах, політичні системи яких відповідають критеріям західної моделі демократії, специфіка політичної влади в колишній Українській РСР тощо.

Належна увага приділяється історіографії проблеми, питанням історичної еволюції уявлень про політичну владу як у зарубіжних країнах (із найдавніших часів до наших днів), так і в Україні, починаючи з періоду Київської Русі й до сьогодення.

У монографії також докладно аналізуються наявні концепції влади, здійснюється їхній теоретичний синтез

Рецензія

*Рецензія на книжку:

Дем'яненко Б. Л.

Розвиток

кратологічних знань

в Україні: Монографія. –

Корсунь-Шевченківський:

ФОП Гавришенко В. М.,

2011. – 794 с.

20/2011
(305)

Засновник –
Верховна Рада України

Головний редактор
Світлана ПИСАРЕНКО

Редакційна колегія:

Віктор КОРНЮК, Лариса СЕВЕРЕНЧУК,
Юрій АРТЕМЕНКО, Олександр БАНДУРКА,
Іван БОКИЙ, Степан ГАВРИШ, Віктор ГРАБ,
Юлій ЮОФЕ, Віктор КИРИЛЛОВ,
Олександр КОПИЛЕНКО, Анатолій МАТВІЄНКО,
Павло МАТВІЄНКО, Анатолій МАЦЮК,
Микола МЕЛЬНИК, Борис ОЛІЙНИК,
Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СЕЛІВАНОВ,
Лесь (Леонід) ТАНОК, Віктор ТАРАН (Терен)

Головний редактор

Світлана ПИСАРЕНКО – 235-81-55

Приймальня – 235-79-58

Заступник головного редактора – завідувач
відділу з висвітлення питань місцевого
самоврядування та регіональної політики
Віктор КОРНЮК – 272-46-30

Відповідальний секретар

Лариса СЕВЕРЕНЧУК – 235-79-53

Головний бухгалтер **Ірина КИСІЛЬ** – 235-79-58

Відділ з висвітлення питань

парламентської діяльності:

Микола БІЛОКОПИТОВ – 234-67-78,

Олексій СИЩУК – 235-79-52,

Юлія ЦИРФА – 234-67-78

Відділ соціально-економічної політики

та правового забезпечення:

Світлана ФІЛОНЕНКО – 234-67-78

Відділ гуманітарної політики:

Завідувач **Ольга КЛЕЙМЕНОВА** – 235-79-52,

Людця ПУЗИКОВА, Лариса МАРЧУК,

Свєген ТИЩУК

Літературні редактори: **Олена ЧОПОВСЬКА,**

Валентина НЕСЛУЖЕНКО – 235-79-60,

Наталка СЕМІВОЛОС – 235-79-53

Реклама та передплата:

Віра ПРАВИНА – 272-46-23,

Сергій ДУБРОВІН – 234-68-30

Дизайн – **Ольга ПРОКОПЧУК** – 235-81-56

Верстка – 235-81-56,

Наталія РЕПЕЦЬКА – 235-79-60

Підтримка сайту –

Свєген СИНЕЛЬНИКОВ – 235-81-56,

Олексій ЛОЗИНСЬКИЙ, Діана ТОКОВЕНКО

04053, Київ-53,

пров. Несторівський, 4

E-mail: mail@viche.info

E-mail: viche@rada.gov.ua

www.viche.info

Підготовку та випуск у світ журналу «Віче»

за дорученням засновника здійснює редакція.

© Віче, 2011.

Свідчення про державну реєстрацію друкованого
засобу масової інформації КВ № 570
від 05.04.1994.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів.

І залишає за собою право на редагування,
опублікування наданих авторами творів та сплату
авторського гонорару. Рукописи не рецензуються
і не повертаються.

При передруку посилання на «Віче» обов'язкове.

Відповідальність за зміст і достовірність

рекламних оголошень несуть рекламодавці.

R – матеріали, які друкуються на правах реклами

Підписано до друку 17.10.2011.

Формат 60x84/8.

Папір офсетний.

Друк офсетний.

Ум. -друк. арк. 2,3.

Зам. № . Тираж 2000 прим.

Ціна договірна.

Набрано і зверстано на комп'ютерному

комплексі редакції журналу «Віче».

Надруковано з готового оригінал-макета

у ТОВ «Видавничо-поліграфічний центр

«ЛІТОПИС-ХХ», 03151, Київ-151,

Повітрофлотський проспект, 56.

Свідчення державного реєстру видавців

ДК № 1147 від 11.12.2002.

Журнал «Віче» читають у Верховній Раді та її комітетах, адміністрації Президента України, Кабінеті Міністрів України, Держкомтелерадіо. Він також надходить до бібліотек Конгресу США та Ради Європи, до Книжкової палати України, Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Національної парламентської, Державної науково-технічної, Державної бібліотеки для юнацтва, Державної науково-педагогічної, Центральної імені М. Островського.

Передплатний індекс – 74254.

із урахуванням досягнень сучасної політичної філософії, соціології та політології.

Заслугує на увагу й дослідження процесів формування та вдосконалення політичної влади в сучасній Україні, яка кваліфікується автором як боротьба посттоталітарних та демократичних ціннісних орієнтацій. У роботі представлено генезис проблеми розмежування владних повноважень між законодавчою, виконавчою та судовою владою, а також між владними структурами різних рівнів, що є основною перешкодою для становлення й розвитку політичної системи сучасної України. Автором виявлено сталі, незламні австралійські стереотипи, котрі ще й досі властиві українській владі, показано роль і місце суб'єктів вітчизняної політики у становленні та розбудові української держави.

У роботі з належною повнотою аналізуються досвід демократичного розвитку України в період незалежності, модель існуючої системи владних повноважень, особливості організації та здійснення політичної влади на різних етапах становлення української держави, виявляються успіхи та прораханки її політичного керівництва.

Особливу цінність становить авторський аналіз конституційно-правових засад політичної реформи в Україні, зміни форми політичного правління та наслідків реалізації таких заходів.

Автором переконливо доведено, що в умовах перехідного періоду стабільність суспільства здатна забезпечити тільки та політична влада, до якої має довіру народ, а стратегічний курс України в сучасних умовах полягає в тому, щоб розбудувати державу не якогось прошарку, регіону, частини населення, а всіх громадян України.

Авторська позиція підсилюється тим, що питання організації і функціонування влади в Україні досліджуються не автономно, а в контексті зарубіжного досвіду. У роботі з належною повнотою вивчено й узагальнено закордонний, зокрема європейський, досвід організації державної влади та місцевого самоврядування. Спираючись на нього, у свою чергу, вдалося глибше проаналізувати та зрозуміти політико-правову систему сучасної України.

Усебічне дослідження проблеми привело автора до справедливого висновку: політична влада – це надзвичайно складний, суперечливий та унікальний за своєю природою соціальний феномен.

Теоретичний рівень опублікованої праці значно підвищується завдяки застосуванню у ній різноманітних за-

гальнонаукових та сучасних політологічних методів дослідження.

Забезпеченню високої якості дослідження також сприяло використання багатої джерельної бази. Розглядаючи наявні підходи до осмислення феномену політичної влади і демократичного правління, Б. Дем'яненко як методологічну базу обрав ту модель політичного процесу, котра заснована на оцінках політичного життя держави і суспільства, які, у свою чергу, вважаються динамічною системою. Спираючись на значний масив наукових доробків своїх попередників, аналізуючи відповідні документи, зокрема й законодавчі та інші нормативно-правові акти, широко використовуючи соціологічні та статистичні матеріали, він виявив і всебічно дослідив нові аспекти феномену політичної влади, її характерні особливості, напрями української політики.

Робота має не лише теоретичне, а й неабияке прикладне значення. Зважаючи на те, що вітчизняна політична наука нині здійснює пошук оптимальних шляхів становлення політичної системи, цінними є саме ті наукові дослідження, які містять пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства України, підвищення ефективності функціонування вітчизняних інститутів влади, досягнення загальнонаціональної злагоди. Пропозиції автора, що містяться в роботі, є його важливим особистим внеском у розвиток політичної практики.

Загалом робота Бориса Дем'яненка справляє позитивне враження. Обширні історичні екскурси, надмірна деталізація під час інтерпретації окремих політичних подій та фактів (що подекуди трапляється в монографії) не знижують її високого науково-теоретичного рівня і практичної значущості.

Тобто монографію можна кваліфікувати як сучасне узагальнююче системне наукове дослідження проблем політичної влади та особливостей її здійснення в незалежній українській державі, за допомогою якого автор робить вагомий внесок у розвиток вітчизняної політології. Положення, узагальнення та висновки, що містяться в роботі, сприятимуть поглибленому розумінню суті феномену політичної влади в Україні.

Монографія знайде свого читача в наукових та політичних колах, серед студентства і пересічних громадян, які цікавляться історією політичної думки, теоретичними питаннями політології та політичного розвитку нашої держави на сучасному етапі.

